

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Warszawa, 10 maja 2021 r.

DKO-WEK.053.5.2021.AKZ

Pan
Robert Wojciechowski

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję w sprawie odwołania egzaminów zewnętrznych uprzejmie informuję, że zasady przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*¹ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty*².

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej³ oraz sprawdza, w jakim stopniu uczeń spełnia te wymagania.

Zasadniczym celem wprowadzenia systemu egzaminów zewnętrznych było umożliwienie dokonywania oceny wiadomości i umiejętności uczniów i absolwentów według jednakowych kryteriów. Dzięki temu wyniki egzaminów zewnętrznych są porównywalne w skali ogólnopolskiej oraz są jednym ze wskaźników świadczących o efektywności kształcenia.

Wyniki egzaminów zewnętrznych pełnią również istotną rolę w procesie rekrutacji na wyższe etapy kształcenia. Dzięki nim rekrutacja zarówno do szkół ponadpodstawowych, jak i do szkół wyższych, odbywa się na przejrzystych zasadach. Egzaminy zewnętrzne pozwalają na zdiagnozowanie osiągnięć

¹ j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm. – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1361 – dalej: *rozporządzenie o egzaminie ósmoklasisty*.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. poz. 356).

edukacyjnych uczniów, ocenę jakości oddziaływań edukacyjnych szkół oraz porównywalność wyników egzaminacyjnych bez względu na miejsce edukacji ucznia. Rezygnacja z egzaminów zewnętrznych i przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego tylko na podstawie wyników ocen wymienionych na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej nie daje możliwości porównania wyników ucznia z wynikami pozostałej populacji uczniów danego rocznika. Indywidualne oceny ucznia ustalone na świadectwie ukończenia szkoły odzwierciedlają ocenę jego umiejętności w populacji uczniów szkoły, którą ukończył, bez możliwości obiektywnego porównania z ocenami uzyskanymi przez uczniów innych szkół. Wyłączenie, choćby czasowe (tylko w tym roku szkolnym), egzaminu ósmoklasisty z harmonogramu przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, naruszyłoby obiektywne i porównywalne w skali kraju narzędzie rekrutacyjne.

Drugim istotnym czynnikiem stanowiącym o wartości wyników egzaminów zewnętrznych jest obiektywizacja ocen. Oceny uzyskiwane w szkole w procesie oceniania wewnątrzszkolnego są równoważone w procesie rekrutacyjnym przez oceny dokonywane przez niezależnych egzaminatorów w okręgowych komisjach egzaminacyjnych w ramach systemu egzaminów zewnętrznych.

Natomiast warunki i sposób przeprowadzania egzaminu maturalnego regulują przepisy *ustawy o systemie oświaty*⁴ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r.⁵

Zgodnie z ww. przepisami egzamin maturalny jest przeprowadzany jeden raz w ciągu roku, w okresie od maja do września, w terminie głównym, dodatkowym i poprawkowym⁶, zgodnie z ogłaszającym corocznie⁷ na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, komunikatem dyrektora tej Komisji⁸. Egzamin maturalny jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego⁹, dla absolwentów szkół

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.) – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz. U. poz. 2223, z późn. zm.) – dalej: *rozporządzenie o egzaminach zewnętrznych*.

⁶ Zgodnie z art. 44zcc *ustawy o systemie oświaty*.

⁷ Nie później niż do dnia 20 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny – zgodnie z § 6 pkt 1 *rozporządzenia o egzaminach zewnętrznych*.

⁸ Dotyczący roku szkolnego 2020/2021 – *Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2020 r. w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty oraz egzaminu maturalnego w 2021 roku*.

<https://cke.gov.pl/images/KOMUNIKATY/20201222%20E8%20EM%20Komunikat%20o%20harmonogramie%20AKTUALIZACJA.pdf>

⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz. 977, z późn. zm.).

ponadgimnazjalnych (w nowym ustroju szkolnym¹⁰ – szkół ponadpodstawowych).

Ustalanie i przygotowywanie materiałów egzaminacyjnych, w szczególności zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu maturalnego¹¹ należy, zgodnie z przepisami *ustawy o systemie oświaty*, do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Sposób funkcjonowania i obowiązki szkoły w okresie ograniczenia jej funkcjonowania w związku ze stanem epidemii Minister Edukacji Narodowej określił w rozporządzeniu z dnia 20 marca 2020 r.¹², opublikowanym na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*.

Ponieważ zarówno tegoroczni ósmoklasiści, jak i maturzyści w 2019 r. doświadczyli skutków ogólnopolskiego strajku nauczycieli, a wiosną i jesienią 2020 r. uczestniczą w zdalnym nauczaniu, Minister Edukacji i Nauki zdecydował o wprowadzeniu zmiany zasad przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2020/2021. W 2021 r. ograniczony został zakres wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego. Tegoroczny egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny będzie przeprowadzony na podstawie przygotowanych wymagań egzaminacyjnych, mających zastosowanie wyłącznie w roku szkolnym 2020/2021. Rozporządzenie zawierające wymagania egzaminacyjne na rok 2021 zostało podpisane przez Ministra Edukacji i Nauki 16 grudnia 2020 r.¹³

Wspieraniu uczniów i absolwentów przystępujących w bieżącym roku szkolnym do egzaminów zewnętrznych, miały służyć egzaminu próbne, przygotowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, do które szkoły miały możliwość przystąpić na zasadzie dobrowolności.

Natomiast w kwestii organizacji egzaminów zewnętrznych w obecnych warunkach informuję, że na stronie internetowej MEiN można znaleźć szczegółowe wytyczne dotyczące organizowania i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych w roku 2021.

¹⁰ Zmiany dotyczące nowego ustroju szkolnego zostały określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.).

¹¹ Zgodnie z art. 9a ust. 2 pkt 1 *ustawy o systemie oświaty*.

¹² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493).

¹³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 2314).

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-cke-mein-i-gis-dotyczace-organizowania-i-przeprowadzania-egzaminow-w-2021-r>

Należy także pamiętać, że zgodnie z przepisami ustawy *Prawo oświatowe*¹⁴ organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Natomiast dyrektor szkoły¹⁵ wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę, co również wynika z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*¹⁶.

Zgodnie z ww. przepisem, dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole lub placówce, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę lub placówkę poza obiektami należącymi do tych jednostek. W związku z tym to do dyrektora szkoły należy podjęcie takich decyzji, z uwzględnieniem także wytycznych Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego, aby zapewnić właściwe bezpieczeństwo i higienę podczas organizacji egzaminów ósmoklasisty i maturalnych, włącznie z ustaleniem liczby kadry i obsługi.

Jednocześnie należy podkreślić, że wszystkie działania dotyczące organizacji egzaminów są podejmowane stosownie do rozwoju sytuacji epidemicznej i rekomendacji organów państwa odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zdrowotne obywateli.

Z poważaniem

Katarzyna Koszewska
Dyrektor
/ – podpisany cyfrowo/

¹⁴ Art. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*.

¹⁵ Zgodnie z art. 68 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*.

¹⁶ j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604.